

عرفان اسلامی درک ملکوت احکام هستی‌شناختی، اخلاقی و شرعی اسلام است

اگر علاوه بر ظاهر معارف هستی‌شناسانه، معارف اخلاقی و معارف شریعتی و آداب و سنن عملی، به عمق آن‌ها و به ملکوت و رموز این معارف توجه کنیم، فردی که به دنبال دستیابی به رموز این معارف باشد این می‌شود عرفان اسلامی.

اگر علاوه بر ظاهر معارف هستی‌شناسانه، معارف اخلاقی و معارف شریعتی و آداب و سنن عملی، به عمق آن‌ها و به ملکوت و رموز این معارف توجه کنیم، فردی که به دنبال دستیابی به رموز این معارف باشد این می‌شود عرفان اسلامی.

حجت‌الاسلام والمسلمین رضا الهی‌منش، مدیر گروه عرفان و تصوف دانشگاه ادیان و مذاهب اسلامی، در گفت‌وگو با خبرگزاری قرآنی ایران (ایکنا)، با ارائه تعریفی از عرفان اسلامی، گفت: آن معارفی که مستقیماً از متن وحی یا از طریق رسول خدا(ص) و ائمه معصومین(ع) در مقام کاشفان از وحی، به صورت یقینی و مسلم، دریافت می‌شود و مخاطبان آن، عموماً، افراد خاص با آمادگی‌های ذهنی و روحی خاص هستند، از این مجموعه معارف می‌توان، به عرفان اسلامی تعبیر کرد.

حجت‌الاسلام الهی‌منش با تأکید بر خاص بودن مخاطبان این نوع از معارف و تفاوت سطح دریافت آنان به واسطه ویژگی‌های روحی و آمادگی‌های روانی‌شان، گفت: این افراد در سطحی عالی از دریافت هستند که این امکان را برای استفاده از این معارف به آنان می‌دهد.

وی درک این معارف و سطح دریافت‌کنندگان آن را مرتبط با نوع نگاه انسان به هستی دانست و اظهار کرد: نوع نگاه آدمی و تصویری که از هستی دارد، در زندگی انسان و در سلوک انسان و در ارتباط انسان با مردم و همچنین در تصویری که انسان از ارتباطش با خدای خود دارد و همچنین در جایگاهی که انسان برای خود در نزد خدا قائل است، اثربخش است و این نوع نگاه به هستی کارایی خاصی به انسان می‌دهد.

مدیر گروه عرفان و تصوف دانشگاه ادیان و مذاهب اسلامی افزود: بنابراین عرفان اصیل اسلامی عبارت است از این که به هستی و حقیقت آن، آن گونه که هست، البته به قدر توان‌مان، معرفت پیدا کنیم.

الهی‌منش حقایقی را که بایستی در مسیر عرفان اصیل اسلامی به آن‌ها معرفت حاصل کرد بر سه قسم دانست و اظهار کرد: از این حقایق یکی خداوند متعال و اسماء و صفات اوست و دیگری انسان و در ارتباط انسان با مردم و همچنین در تصویری که انسان از ارتباطش با خدای خود دارد و همچنین در جایگاهی که انسان برای خود در نزد خدا قائل است، اثربخش است و این نوع نگاه به هستی کارایی خاصی به انسان می‌دهد.

وی افزود: عرفان اصیل اسلامی و نبی‌گرامی اسلام(ص)، به عنوان تکمیل‌کننده دایره نبوت، برای بشر معارفی را از جانب پروردگار به ارمغان آورده است که اگر بشر این معارف هستی‌شناسانه را که مجموعه‌ای از معرفت به خدا و اسماء و صفات او و همچنین معرفت به قوانین حاکم بر هستی و همچنین معرفت به انسان و جایگاه انسان است و علاوه بر آن، شامل توجه به معارف اخلاقی و معارف عملی که از طرف نبی‌گرامی اسلام(ص) برای بشر آورده شده است، اگر ما به این معارف و حقایق خصوصاً با توجه به حکمت‌ها و رموز موجود در این حقایق توجه کنیم، توجه به آن رموز و باطن این مسائل می‌شود از آن تعبیر به عرفان اسلامی کرد.

الهی‌منش اضافه کرد: حتی اخلاقیات و آن چه را که تحت عنوان شریعت و حلال و حرام از آن سخن می‌گوئیم، اگر کسی به رموز این‌ها و به آن حکمت‌هایی که خدا در پس این‌ها قرار داده است و به آن‌ها ملکوت احکام گفته می‌شود، توجه کند، به یک معنا بخشی از عرفان به حساب می‌آید.

وی در جمع‌بندی این بخش از سخنان خود با بیان آنی که عرفان اسلامی درک ملکوت احکام هستی‌شناختی، اخلاقی و شرعی اسلام است، گفت: بنابراین تمام معارفی که از جانب خداوند توسط پیامبر(ص) به صورت قرآن یا توسط پیامبر(ص) و ائمه معصومین(ع)، به صورت الهامات، اعطا شده است و در سه بخش معارف هستی‌شناسانه، معارف اخلاقی و معارف شریعتی و آداب و سنن عملی قابل دسته‌بندی است، اگر علاوه بر ظاهر این معارف به عمق آن‌ها و به ملکوت و رموز این معارف توجه کنیم، فردی که به دنبال دستیابی به رموز این معارف باشد این می‌شود عرفان اسلامی.